

Essunga kommun

Tillämpningsregler

Förskola och fritidshem för 2026

Dokumenttyp
Fastställd av

Detta dokument gäller för
Giltighetstid
Dokumentansvarig
Diarienummer

Regler
Av Utbildningsnämnden
2026-01-20, § 2
Förskola och fritidshem
Tillsvidare
Chef utbildningssektor
2025/152

Innehållsförteckning

1	Tillämpningsregler förskola / fritidshem.....	3
1.1	Rätt till plats	3
1.2	Från ett år	3
1.3	Allmän förskola – från höstterminen vid 3 år.....	4
1.4	Fritidshem.....	4
1.5	Övergång från förskola till förskoleklass och fritidshem	5
1.6	Omsorg på obekväm arbetstid.....	5
2	Ansökan.....	6
2.1	Kötid	6
2.2	Annan kommun	6
2.3	Turordning	6
2.4	Erbjudande och placering	6
2.5	Omplacering förskola.....	7
2.6	Platsgaranti förskola	7
2.7	Inskolning förskola	7
2.8	Tid på förskolan och fritidshemmet.....	7
2.9	Sjukdom.....	8
3	Öppettider.....	8
4	Avgift förskola och fritidshem	9
4.1	Avgift förskola.....	9
4.2	Avgift fritidshem.....	9
4.3	Ny maxtaxa årligen	10
4.4	Avgiftsgrundande inkomster	10
4.5	Avgiftspliktiga personer	10
4.6	Inkomständring eller ändrade familjeförhållanden	10
4.7	Fördelad faktura – vårdnadshavare som inte bor ihop	11
4.8	Fakturor barnomsorg, avstängning på grund av obetalda avgifter.....	11
5.0	Uppsägning	11
5.1	Uppsägning av plats i förskola eller fritidshem.....	11

1 Tillämpningsregler förskola / fritidshem

1.1 Rätt till plats

Rätt till plats har barn bosatta i Sverige och som är folkbokförda i Essunga kommun. I 29 kap. 2§ skollagen anges andra personkategorier som trots att de inte är folkbokförda i Essunga kommun har rätt till plats.

1.2 Från ett år

Plats i förskola erbjuds från ett års ålder till dess att barnet börjar förskoleklass. Det finns sex olika grunder för rätt till plats i förskola.

1. Förskoleplats med avgift för vårdnadshavare som arbetar eller studerar

Barnen får plats i den omfattning som krävs för vårdnadshavarens närvaro på arbetsplats eller utbildning, restid och tid för sömn vid nattarbete. Studerande erbjuds tid utöver föreläsningar, även för studietid under dagtid på vardagar. Kommunen har rätt att kontrollera uppgiven inkomst och vårdnadshavares anställningsförhållanden, exempelvis hos arbetsgivare eller andra myndigheter.

2. Förskoleplats med avgift för barn som har behov av särskilt stöd i sin utveckling

Rektor utreder, dokumenterar och fattar beslut om eventuell placering och omfattning.

3. Förskoleplats med avgift för vårdnadshavare som är föräldraledig för annat barn

Placering beslutas av rektor, på tider för att ge barnet bästa möjliga utveckling och lärande utifrån förskolans möjlighet att skapa en god miljö för omsorg, undervisning och utbildning. Omfattningen är 15 timmar per vecka. Den begränsade tiden för föräldralediga träder i kraft två veckor efter syskonets födelse.

4. Förskoleplats med avgift för vårdnadshavare som är arbetssökande

Placering beslutas av rektor, på tider för att ge barnet bästa möjliga utveckling och lärande utifrån förskolans möjlighet att skapa en god miljö för omsorg, undervisning och utbildning. Omfattningen är 15 timmar per vecka. Vårdnadshavare har rätt att lämna barnet mer tid för att till exempel gå på anställningsintervju.

5. Förskoleplats utan avgift för barn som fyller tre år.

Vårdnadshavare vars barn inte har en plats i förskola ska erbjudas plats utan avgift inför höstterminen det år barnet fyller tre år. Barnet går enligt riktlinjerna för allmän förskola.

6. Särskilt erbjudande om förskoleplats utan avgift för bättre språkutveckling i svenska för barn som fyller tre år.

Ett barn ska erbjudas en plats vid en förskoleenhet även utan att något önskemål om förskola har anmälts av barnets vårdnadshavare om

1. barnet är fött utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år, eller
 2. barnets vårdnadshavare som är bosatta i Sverige är födda utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år.
 3. barnet har behov av förskola för en bättre språkutveckling i svenska.
- Barnet går enligt riktlinjerna för allmän förskola.

1.3 Allmän förskola – från höstterminen vid 3 år

Allmän förskola erbjuds alla barn från höstterminen det år barnet fyller 3 år (enligt Skollag 2010:800, kapitel 8, paragraf 4). Allmän förskola är avgiftsfri, vilket motsvarar 15 timmar per vecka. Tiden är förutbestämd till 5 timmar 3 dagar i veckan, riktmärket är klockan 9–14 och överenskommelse görs med förskolepersonalen vilka dagar i veckan som är aktuella. Detta för att ge barnet bästa möjliga utveckling och lärande. Schema ska lämnas in minst 14 dagar innan ändringen börjar gälla. Närvarotiderna följer skolans läsårstider, vilket innebär att barnet är ledig från förskola under skollov och studiedagar.

1.4 Fritidshem

Fritidshem erbjuds från augusti det år barnet börjar förskoleklass till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år. Det finns tre olika grunder för rätt till plats på fritidshem:

1. Vårdnadshavare arbetar eller studerar

Eleven får plats, när behov uppstår, i den omfattning som krävs för vårdnadshavarens närvaro på arbetsplats eller utbildning, restid och tid för sömn vid nattarbete. Studerande erbjuds tid utöver föreläsningar även för studietid under dagtid på vardagar. Kommunen har rätt att kontrollera uppgiven inkomst och vårdnadshavares anställningsförhållanden, exempelvis hos arbetsgivare eller andra myndigheter.

2. Eleven har ett eget behov på grund av familjens situation eller behov av särskilt stöd i sin utveckling

Rektor utreder, dokumenterar och fattar beslut om eventuell placering och omfattning.

3. Lovplats

Lovplats erbjuds för elever från 6–13 år under lov- och studiedagar. En lovavgift är för närvarande 75 kronor per dag. Lovplats och schema ska anmälas till fritidshemmet minst 14 dagar innan lovet. Verksamheten erbjuds vid den grundskola där eleven har sin skolgång.

1.5 Övergång från förskola till förskoleklass och fritidshem

För barn som har plats i förskola övergår placeringen från och med 1 augusti till plats i fritidshem.

För barn som har plats i avgiftsfri allmän förskola, 15 timmar per vecka, avslutas vid terminsslut. Finns det behov av plats i fritidshem ska ansökan skickas in.

Finns inte behov av plats i fritidshem från och med 1 augusti ska uppsägning av den nuvarande platsen skickas in.

Plats i fritidshem får inte behållas när vårdnadshavare är arbetssökande eller föräldraledig utan ska då sägas upp.

1.6 Omsorg på obekväm arbetstid

Barnomsorg på obekväm arbetstid kan erbjudas på angiven plats fram till klockan 22:00 på förskolans och fritidshemmets efter ordinarie öppettider om minst tre barn vid samma tillfälle har behov.

Vid behov ska ansökan skickas in för särskild prövning till utbildningssektor. Beslut fattas av rektor och omprövas en gång per år. För att beviljas omsorg på vardagkvällar måste omsorgsbehovet omfattas av minst 3 timmar (till tidigast klockan 21:00). För att erhålla plats på kvällar krävs ett regelbundet och kontinuerligt behov av omsorg denna tid, minst två gånger i månaden. Dessutom krävs att behovet inte kan tillgodoses på andra sätt. Möjligheten att förändra arbetstiderna samt andra möjligheter ska ha prövats innan man ansöker om omsorg på kvällar.

Utöver ansökan ska följande dokument skickas in till utbildningssektorn med post:

- Ett arbetsgivarintyg, som styrker behovet av omsorg på obekväm arbetstid.
- Ett schema över barnets omsorgsbehov (vårdnadshavares arbetstid och restid).

Båda dokumenten ska vara påskrivna av arbetsgivare. Essunga kommun har rätt att vid behov kontrollera förhållandena hos arbetsgivaren.

Schema ska anmälas senast en månad innan det börjar gälla för att behovet ska kunna tillgodoses (gäller även ändringar av schema).

2 Ansökan

Ansökan till förskola och fritidshem görs i Edlevo-app, på Essunga kommuns hemsida, självservice eller via blankett. Man kan ställa barnet i kö när som helst.

2.1 Kötid

Sökande får plats så snart plats blir ledig, dock senast fyra månader efter ansökningsdatum.

2.2 Annan kommun

Önskar barnets vårdnadshavare plats i annan kommun är det vårdnadshavarens ansvar att kontakta önskad kommun.

2.3 Turordning

Följande turordning gäller vid placering:

1. Allmän förskola 3–5 år
2. Barn i behov av stöd (placering enligt skollagen 8 kapitlet, 7 paragrafen)
3. Syskonförtur/platsgaranti Under förutsättning att ledig plats finns placeras syskon på samma enhet, dock kan inga garantier ges. Gäller placeringar i augusti/september.
4. Omplaceringar (gäller placeringar i augusti/september)
5. Ködatum

2.4 Erbjudande och placering

När vårdnadshavare har anmält behov av plats inom någon av verksamheterna som omfattas av detta regelverk ska plats erbjudas inom 4 månader. Vid fritidshem erbjuds plats vid behov, efter ansökan. Vårdnadshavare får besked om plats i förskola och fritidshem via Edlevo app, e-tjänst eller brev. När du tackat ja till ett erbjudande om plats ska du även rapportera hushållets inkomst. Det gör du i Edlevo app eller på kommunens hemsida, självservice.

Ditt barn kan bli erbjuden en förskoleplats vid en enhet du inte angett som önskemål i din ansökan. Om du inte accepterar den placering som erbjuds kan du tacka nej. Tackar vårdnadshavare nej till placeringserbjudande förloras platsen i kön. Ny ansökan krävs. Möjlighet finns även att tacka ja till erbjuden plats och stå i omplaceringskö till något av de önskemål som angetts i ansökan. Omplacering sker i augusti/september.

Vid växelvis boende har barnet rätt till omsorg utifrån respektive vårdnadshavares omsorgsbehov.

Ett barn har rätt till en förskoleplats.

Vid vårdnadshavares semester/ledighet rekommenderas att barnet är hemma i en sammanlagd tid av minst 4 veckor per år.

Vid vårdnadshavares egen sjukdom lämnas barnet/eleven enligt ordinarie schema under första veckan. Från och med vecka två görs tider upp i samråd med rektor utifrån individuell prövning. Läkarintyg kan komma att krävas in.

Om ett syskon är sjukt, får de barn som är friska i familjen komma till förskolan eller fritidshemmet. Barnet/eleven får komma enligt ordinarie schema. Undantagsfall är om ett barn har magsjuka, då får friska syskon inte lämnas på förskola eller fritidshem.

Vid graviditetspenning får barnet lämnas enligt överenskommelse med rektor. Debiteringsmässigt sker övergången från förskoleverksamhet (1–5 år) till skolbarnsomsorg (fritidshem) den 1 augusti.

2.5 Omplacering förskola

Omplaceringar görs endast i undantagsfall till exempel om syskon är placerade på olika förskolor. Omplaceringar sker en gång per år, vid placeringar i augusti/september.

2.6 Platsgaranti förskola

Alla vårdnadshavare erbjuds platsgaranti för sina barn om de inte önskar ha barnomsorg vid föräldraledighet. Plats garanteras på samma förskola vid föräldraledighetens slut. Garantin gäller endast i samband med placering i augusti/september.

2.7 Inskolning förskola

Inskolning är avgiftsbelagd. Den individuella inskolningen beräknas ta cirka 2 veckor. Vårdnadshavare ska närvara under inskolningsperioden. Nyplaceringar sker inte under veckorna 25–32. Om du ansöker till förskola dessa datum kommer ditt barn att tidigast bli placerat vecka 33.

2.8 Tid på förskolan och fritidshemmet

I placeringstiden ingår arbets- eller studietid, restid till och från arbetet/studierna samt tid för lämning och hämtning. Placeringstiden bestäms utifrån vårdnadshavares gemensamma behov.

Barnets/elevens vistelsetid ska alltid schemaläggas. Barnets/elevens tid i förskola eller fritidshem är den tid då vårdnadshavarna arbetar eller studerar inklusive restid, tid för hämtning och lämning.

Varaktiga ändringar av schemat registreras i Edlevo-App senast 14 dagar innan ändringen börjar gälla. Detta för att kunna planera verksamhetens schema på förskolorna och fritidshemmen efter barnens vistelsetid. Tillfälliga ändringar vid enstaka tillfällen gällande vistelsetiden kan avtalas efter överenskommelse med personalen.

Vid vårdnadshavares semester eller annan ledighet från arbete/studier får plats i barnomsorg nyttjas under högst tre vardagar per år enligt schema per familj.

2.9 Sjukdom

Avgiften reduceras inte om barnet är frånvarande på grund av exempelvis lov dagar, semester eller sjukdom eller om barnet har kortare vistelsetid än vad schemat visar. Vid barns sjukdom, som sammanhängande varar längre än 30 dagar, betalas ingen avgift för tid som överstiger dessa 30 dagar.

Essunga kommuns barnomsorg följer rekommendationerna enligt Västra Götalandsregionens hygiensjuksköterska i förskolan (HYFS) vad gäller magsjuka, ögoninfektion och feber med mera. [Hyfs - hygiensjuksköterska i förskolan - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#). Om barnet insjuknar under vistelsetid på förskola eller fritidshem är det vårdnadshavares ansvar att skyndsamt hämta barnet. Barnet kan återgå till barnomsorgen när allmäntillståndet är gott och barnet orkar vara med i verksamheten både inne och utomhus.

3 Öppettider

Förskolor och fritidshem är i huvudsak tillgänglig måndag till fredag klockan 06:00–18:00 utefter vårdnadshavares arbetstider. I början och slutet av dagen sker samverkan mellan avdelningar och verksamhet och barnet kan behöva byta avdelning.

Förskolor och fritidshem har rätt att stänga för planering och utveckling av verksamheten under högst fyra dagar per läsår. Dessa förläggs gemensamt med grundskolans studiedagar så långt som möjligt. Skolkontoret meddelar dessa datum minst 2 månader i förväg. Information om stängningsdagar och läsårstider finns på Essunga kommuns hemsida.

Essunga kommuns förskolor och fritidshem är årligen semesterstängda veckorna 28 till 31. Det finns alltid någon avdelning i Nossebro tätort som har jouröppet dessa veckor. Verksamheten för förskolor och fritidshem kan under dessa veckor komma att sammanslås beroende på antal barn som är i behov av barnomsorg. De jouröppna avdelningarna är tillgängliga för familjer där båda vårdnadshavarna arbetar. För att erbjudas plats under de semesterstängda veckorna ska intyg om arbete/studier lämnas. Om stängningsveckorna ändras något år, kommer detta att meddelas i god tid före aktuell sommar.

4 Avgift förskola och fritidshem

Essunga kommun tillämpar maxtaxa inom förskola och fritidshem med debitering 12 månader per år. Hur mycket en placering kostar beräknas utifrån hur många barn du har i hushållet som är inskrivna i förskola eller fritidshem, samt den totala bruttoinkomsten (inkomst före skatt) för hushållet per månad. Du lämnar dina inkomstuppgifter via Edlevo app eller kommunens e-tjänst, självservice. Barnen räknas i ordning efter ålder, det yngsta barnet räknas som barn ett (1), det näst yngsta som barn två (2) och så vidare. Barn nummer fyra (4) debiteras inte.

Avgiften för 3–5-åringar i allmän förskola reduceras med 30 procent under tiden 1 september till 31 maj då allmän förskola följer läsårstiderna. Vid behov av förskola på sommarlovet tas full månadsavgift ut för juni, juli och augusti.

Avgift tas ut för kontrakterad placeringstid (avtalstiden) och ändras inte i samband med sjukdom, lov, semester eller annan frånvaro, då placeringen är att betrakta som ett abonnemang som löper på tolv (12) månader om året.

Faktura på avgift skickas månadsvis, med förfallodag den sista dagen varje månad. Debitering görs för innevarande månad. Påminnelseavgift och inkassoavgift tas ut enligt gällande bestämmelser.

4.1 Avgift förskola

Antal barn	Procent av bruttoinkomsten
Barn 1	3 %
Barn 2	2 %
Barn 3	1 %
Barn 4 och fler	Avgiftsfria

4.2 Avgift fritidshem

Antal barn	Procent av bruttoinkomsten
Barn 1	2 %
Barn 2	1 %
Barn 3	1 %
Barn 4 och fler	Avgiftsfria

4.3 Ny maxtaxa årligen

Inkomsttaket i maxtaxan är indexerat och innebär en årlig reglering. Avgiften regleras enligt Riksdagens beslut om maxtaxa för förskola, fritidshem.

Inkomsttaket och avgiftsnivåerna redovisas på Essunga kommuns hemsida www.essunga.se.

4.4 Avgiftsgrundande inkomster

Avgiften beräknas på hushållets sammanlagda inkomst före skatt (bruttolön). Med hushåll avses ensamstående, gifta och sammanboende.

Det här räknas som inkomst:

- lön och andra ersättningar i anslutning till anställning
- överskott av näringsverksamhet (gäller egna företagare)
- sjukpenning, sjukbidrag
- föräldrapenning
- arbetslöshetsersättning
- aktivitetsstöd
- aktivitetsersättning
- familjebidrag i form av familjepenning
- änkepension, förtidspension (inte barnpension)
- livränta (ersättning vid godkänd arbetsskada för förlorad inkomst)
- vårbidrag för barn till den del det utgör arvode (skattepliktig del)
- familjehemsersättning (arvodesdel)
- reseersättning, bilförmån, kostförmån (beskattningsbara delen)
- inkomst vid arbete utomlands

4.5 Avgiftspliktiga personer

Avgiftspliktiga personer är ensamstående vårdnadshavare, familjehemsförälder, gift/sammanboende vårdnadshavare. Om barnets vårdnadshavare sammanbor med någon som inte är vårdnadshavare till barnet, räknas båda som avgiftspliktiga personer.

4.6 Inkomständring eller ändrade familjeförhållanden

Vårdnadshavare är skyldiga att omgående anmäla förhållanden som påverkar avgift/villkor för placering till förskola/fritidshem. Kommunen har rätt att kontrollera uppgiven inkomst och vårdnadshavares anställningsförhållanden, exempelvis hos arbetsgivare eller andra myndigheter. Inkomstuppgift lämnas under sanningsförsäkran.

Om uppgifter om avgiftsgrundande inkomst inte lämnats **debiteras högsta avgiften** enligt maxtaxan.

4.7 Fördelad faktura – vårdnadshavare som inte bor ihop

Vid delad vårdnad och vårdnadshavare är folkbokförda på olika adresser fördelas avgiften mellan vårdnadshavarna, som då får var sin faktura. Vid ändrad folkbokföringsadress för vårdnadshavare skickas information från skolkontoret om fördelad faktura till båda vårdnadshavarna. Avgiften beräknas på inkomsten i respektive familjs hushåll. Den sammanlagda avgiften överstiger dock inte maxtaxan för en plats. Den vårdnadshavare som inte längre har behov av barnomsorg ska säga upp sin del av platsen. Då går hela betalningsansvaret över till den andra vårdnadshavaren. Båda vårdnadshavarna ansvarar för att säga upp sin del av platsen. En vårdnadshavare kan alltså inte säga upp platsen för den andra vårdnadshavaren.

4.8 Fakturor barnomsorg, avstängning på grund av obetalda avgifter

Faktura på avgift för förskola och fritidshem skickas varje månad med förfallodag den 30:e. Debitering görs för innevarande månad. Påminnelseavgift och inkassoavgift tas ut enligt gällande bestämmelser.

Om avgiften för två månader förfallit och fakturorna fortfarande är obetalda, skickas brev till fakturamottagaren och till berörd rektor om avstängning av platsen. Fastställs och påbörjas avbetalningsplan inom denna tid, kvarstår barnomsorgsplatsen så länge avbetalning sker enligt upprättad plan. Om avstängning av plats verkställs, måste hela skuldbeloppet betalas innan plats återigen kan erbjudas.

5.0 Uppsägning

5.1 Uppsägning av plats i förskola eller fritidshem

Uppsägning av plats ska ske senast 2 månader innan barnets placering ska upphöra. Uppsägningen görs i Edlevo App eller på blankett.

Uppsägningstiden är två månader och räknas från den dag uppsägningen kommit in till enheten/skolkontoret.

Ansökan till ny plats på förskola eller fritidshem kan göras först tre månader efter att barnet har slutat. Undantag gäller om barnet har slutat på förskola eller fritidshem för att vårdnadshavare blivit föräldraledig eller arbetssökande och sedan på nytt får behov av plats.

Essunga kommun kan återkalla tilldelad plats genom uppsägning om placering inte utnyttjats enligt överenskommet schema på två månader.